

Tabellen — baade med Hensyn til de samlede Nettoudgifter og med Hensyn til, hvad der er udstilt for Udgifter til Nybygninger etc. — er ikke fuldt saa ensartet som ønskeligt*). Smidlertid meddeler Tabellen ikke blot saa paalidelige Oplysninger, som der har staaet til Raadighed, men giver utvivlsomt som Helhed et rigtigt Billede af Udviklingen i hver af Grupperne og vil derfor ogsaa kunne benyttes som Grundlag for de nedenstaaende Beregninger og Betragtninger.

I det følgende behandle vi kun Kolonnen for ordinære Udgifter, i hvilke der altsaa paa Forhaand er stet Fradrag for Udgifter til Nybygninger etc., thi disse sidste falde selvfølgelig med saa høist forfælskelige Beløb paa de forfælskelige Aar, at de kun vilde virke forvirende ved at medtages.

En Betragtning af Kolonnerne for ordinære Udgifter viser overalt en vedvarende Dpgang i Udgifterne for de første Aar, en vedvarende Nedgang i Udgifterne for de sidste Aar. Men da Bevægelsen i de forfælskelige Grupper er af forfælskelig Styrke, er det rettest at behandle hver Gruppe for sig. Vi begynde da med Landdistrikternes Kommuner (i hvilke Handelspladserne ere indbefattede), hvor Tallene ere størst, og hvor Bevægelsen udtrykker sig stærkest.

I.

Kolonnen for Landdistrikternes ordinære Udgifter viser, at fra Aaret 1890, Aaret før Alderdomsunderstøttelsesloven, til Aaret 1894 ere Landkommunernes Fattigudgifter gaaede ned fra 5,034,000 Kr. til 4,304,000 Kr., d. e. med 730,000 Kr. Denne overordentlig betydelige Nedgang, der udgør 14,5 pCt. eller godt en Syvendedel af Beløbet i 1890, betegner imidlertid ingenlunde den hele Nedgang, men kun Minimum. Den er jo nemlig kun Udtrykket for den absolutte Formindskelse i Udgifterne. Ser man imidlertid hen til den foregaaende uafbrudte Stigning, maa man spørge om, hvad Udgifterne vilde være naaede til, hvis Stigningen havde fortsat sig. Fra 1886 til 1888 steg Udgifterne med ca. 6 pCt., fra 1888 til 1890 ligeledes med ca. 6 pCt., fra 1886 til 1890 med 11,84 pCt. En Stigning efter 1890, svarende til Stigningen før 1890, vilde da have givet et Udgiftsbeløb i 1892 af ca. 4,320,000 Kr. i Stedet for 4,649,000 Kr., i 1894 af ca. 5,630,000 Kr. i Stedet for 4,304,000 Kr. At Stigningen skulde være bleven større efter end før 1890 er usandsynligt, thi om end Tallene fra Befolkningsstatistikken vise, at Landbefolkningen i første Halvdel af 90'erne er tiltagen forholdsvis mere end i sidste Halvdel af 80'erne, saa have paa den anden Side Varepriserne været i en Tilbagegang, der sikkert har spillet en Rolle i de kommunale Budgetter. Vi antage derfor, at 5,630,000 Kr. er Højdepunktet af, hvad der selv uden Alderdomsunderstøttelsesloven vilde være naaet, og i saa Fald skulde denne Lov altsaa have bevirket en Nedgang i Fattigudgifterne af 1,326,000 Kr. Dette Beløb sætte vi som Maksimum, og videre end inden for de her nævnte Grænser — Minimum og Maksimum — kunne vi ikke komme. Middeltallet imellem dem er ca. 1,030,000 Kr., og det ædrueligste er derfor at regne med dette Tal som den ved Alderdomsunderstøttelsesloven af 1891 fremkaldte Nedgang indtil 1894 i Landkommunernes Fattigudgifter.

Landkommunernes Bruttoudgift til Alderdomsunderstøttelse udgjorde i Aaret 1894: 2,060,000 Kr.; af dette Beløb have de faaet ca. Halvdelen refunderet af Staten, og ifølge det nys anførte svarer den anden Halvdel netop til, hvad vi fik ud som Middeltallet for det i Fattigudgifterne indbundne. Som Hovedresultat faa vi da, at for Aaret 1894 har Alderdomsunderstøttelsesloven kostet Staten godt og vel en Million Kroner til Landkommunerne, og at disse i hvert Fald ikke have givet mere ud i Anledning af Loven, end de vilde være komne til at give ud til Fattigunderstøttelse, hvis denne Lov ikke havde været.

*) En Belysning af dette Forhold vil findes i Indledningen til det om saa Maanedes udkommende Tabel værk vedrørende Kommunernes Indtægter og Udgifter m. v. for 1890—94.